

ספר

שאלות ותשובות דברי חיים

חלק ראשון

אשר אספתי ולקמתי את אשר נמצא אצלי מהתשובות שהשבתו

ופלפלתי עם גדולי חכמי דורינו

אנכי הצעיר והדל בישראל בקראי שמי

חיים הרב דק' צאנז

הזנה ע"י הרבנים נכדי המחבר שלימי"א

נרפס פעם ראשונה בלכוב ע"י נכדי המחבר הגה"צ זצ"ל ופעם שני בכארדיוב ועתה

נרפס מחדש ע"י הרה"צ הקדוש כקש"ת מוה"ר

יצחק ישעי' הלב"שטאם שלימי"א

הזנה בק' קראקא בנו של רבינו הקדוש הגאון המחבר זצלה"ה

ועתה נרפס פעם רביעית ע"י הרב מו"ה

חיים הלב"שטאם שלימי"א

בנו של הרה"צ הקדוש כקש"ת מוה"ר יצחק ישעי' הלב"שטאם זצ"ל מקראקא יע"א

בנו של מרן הגאון הקדוש המחבר זצלה"ה

בהוצאת "שרגא" פאבלישינג

ברוקלין - ניו יארק

שנת ה'תש"ה לפ"ק

LIGHT
Publishing Company
44 Court St. Brooklyn, N. Y.

סי' [קמ"א] דלמי דנווילא שלא קנה ישראל רק בבא לרדו אסור כהנאה ולא מהני ביעול איב י"ל לכאורה נס במשכונא נלי דלא קנה ישראל מימ מקרי בא לרדו ולא נרע מגזילה דלא קנה ואפי' החמיר בניה ז"ל אך כיו אם ה"י עשה זה הישראל בחזיר אבל באם הישראל לא ה"י יודע שיש עס איסור וכשנרע לו בודאי האשקנ חזר כי ה"ו מקה טעמא ואפילו במכירה דיין להיות מותר אפילו במשיכה ונתן משום ורק משני מראיה פת החמירו שלא יאמרו שמוכר לעכו"ם כמבואר בש"ס ובש"ע ואיב כן דאיכא תרמי דאפילו אם נודע אינו רק משקנ דלא לישראל לא קנה כלל ואינו אסור רק מדרבנן כדברי רבינו ז"ל וגם נוסף כי ה"י הדבר בטעמא כהניב מהדאיו להיות מותר אך לכאורה קשה דלמה יהי מותר לחזיר גבי מכירה מן הדין כמבואר בש"ס ע"פ [פי"א ב'] וז"ל והוקה גרוסאות מן הכהנים ומלא כהן ע"פ אם עד שלא חזל חשמו משך יחזיר אם משקנ משום משך יולד לים המלא אי סיד משיכה בכרי קונה אחרי יחזיר אחר אבי משום דמיחייב כי מקה טעמא אחר רבא רישא מקה טעמא וסיפא לאו מקה טעמא אלא איב רישא וסיפא מקה טעמא ורישא דלא יהיב וזו לא מהני כשיא ביד ישראל סיפא דיהיב וזו מהני כשיא ביד ישראל סבליה הלא קי"ל דרועה בקיומו אסור ומבואר בהש"ס [דף ס"ד א'] דלמי דלא אחר ל"י כשלאמכור האביו הגאה אביא לך משום אסור דהוא רועה בקיומו ולפי פ"י המו"ז ה"י איב רישא דלא ימטר לא יהי' לו משום אחרים לגלס לישראל ומשיה אסור המעשה לישראל משום שרועה בקיומו ואיב במקה טעמא לבני גרוסאות גמי אם לא יחזור לבכרי גרוסאות לא יחזיר לו הכרי המעשה איב רועה בקיומו משך יחזירו זה האסור יודע שרועה בקיומו אפילו נרע דחא אסור כמבואר גבי השוכר לשכור הכחיות יעו"ש ואיב קשה למה איב בגרוסאות דמינה מותר רק דה"ו כמיחייב שמוכרה לעכו"ם הלא אסור מדינה משום שרועה בקיומו וז"ל דלמיב בש"ס בעכו"ם כשפוק תחת ישראל ואיב לרין מדינה העכו"ם להחזיר גם בלתי החורה הע"פ לרדו דה"ו מקה טעמא וכמו בכל מקה טעמא דאין על המהלכה אחריות ואיב ר"י אינו רועה בקיומו ומשיה מותר להחזיר ואם לא יחזירו המעטות לא יחזיר לו המשום איב רועה בקיומו ואסור אך לבטל כמיש השיב שפ"ר דמי כיון שעכ"פ אינו ע"פ של ישראל כ"ל ובפטר שפ"ד ז"ל מביא בש"ס הר"ן והריי להקל האדנה שאך שבדקן יעו"ש כ"י [קמ"א ס"ק ו'] ולכן נלמד שיש למוחק על השיב :

אינו משום הרגאה של בעלה אלא משום מלוח חממים הוא עליו חיבך שמוכרה עכ"ל יעו"ש מימ אין כוונתו מתחת חיקון יחי' מועיל מה שלא יושל כהנאי אחר דמי ודאי ליחא בדמדרכי דמחזי נובע עיקר הדין לא הוהכר כלל חיקון חז"ל ורק דלא ה"ו אבר נטר שמחייב עלמו אפילו אם לא ירועה לו וכן וכ"ל. ורק כוונה מהרי"ק ז"ל עס כ"ד בפנין קסה ש"י אם חייב לה חסופפת משום שלא כתב לה ארעמא דחיסוק מיני' ע"י כתב דהוא חיקון חז"ל מוב עליו וכן עכ"ל ז"ל אין כוונתו כלל מתחת חיקון חז"ל רק מתחת שאינו אבר נטר וכ"ל ודאי אין חוב עליו לומר אם משאיב בפנין שיתן לה ממעטב החדש ודאי אין חוב עליו לומר אם נירעה חיבך אחר האשוקן ודאי לא ה"י לרין לתת לה כ"א משום היענה עכ"ל ה"י דלמס ה"י מל עליו חיבך ה"י משלם ממעטב חדש שאינו משום רבית הגם עזא איב עכ"ל חיקון חז"ל וחדש ג"ן דעס הפ"ז ז"ל דאיב לכחוז כפסוקו במעטב חדשה איב בכלל חיקון חז"ל אינו דבר פשוט דבלאו חיקון חז"ל רק גמאי שמתחייב חיבך גם לו לא רוח ל"י לא ה"ו רבית חז"י. וכן דהא כתב הפ"ז ז"ל ב"א דלמס ג"ן לא ה"ו חוב כחיקון חז"ל רק מדעתו ה"ו מהנה וגבית ממעטב חדשה ולמה לא נאמר דה"ו רבית א"י דכל מה שנתון לאשמו מהנה גבס שלקת מהנה מעוט נדו"ג מי"ו מהספסא והאיב לה מדלי"ג חון מהספסא שליט כל ה"ו מהנה מתחת חובה ולא ה"ו רבית ותי דירוע כמבואר ה"ו תחת קבורחה הי"ו נדו"גיהה וכמיש ה"י"ו כמבואר דף ע"ז והי"ו דהבעל יודעה אבל לשולם הכחונה אינה כחונה ע"פ אם לא ימות בחי' רק הוא חוב שחולק לאשה רק הבעל יודעה ואיב הכל ה"ו כללו המנה ע"י יור"י להחזיר להם ולא יירש ודאי וז"ל בשביל זה יהי' רבית לעולם כחונה זו ככל כחונות של כמות ישראל ולא ש"ך כלל רבית ורק בשארי כשיס הבעל יודע הכחונה ובאן המחייב עלמו להחזיר הידעה וז"ל בשביל זה נאמר שלא נעשה בחיקון חז"ל זה דבר שאינו ולכן הכחונה בחוקפה ויפון כ"י הפלה כק"א ס"י ס"ו דעמו עס האול ויבדק טבה הר"אשה אינו נתון הכחונה כפי החקנה איב ה"ו ככניה ורק בשארי כחונות מעטב אחר מותר כמבואר עמו מה שלח ש"ך הכל אך עכ"ז בבאן כיון דחייב עלמו בכל ענין אפילו חיבך אם יגרע איב בודאי לא ה"ו רבית חז"י :

ס"ב

דשנ"ו שכתב בענין גרוסין הנאים ולא ניכר הקיום ביד דמדמי דבר זה מבואר להקל בכ"י מהי"מ ס"י קל"ו ומי יבוא אחר המלך :

ש"ש"ש"ת מה שנסתפק בענין הכחונה שחללה האשה כהם ונרעה ש"י בו ככר אם ה"ו אנוסה או לא והאם אם ה"י מקודם איב לא ה"ו רק כהם דהוא מדרבנן וגם לא ש"ך פסטה או מודה וז"י מתייבנה לבדוק כחונות חז"י וישחיר ריש דה"ו אי משמאה טעלה למטרע עכ"פ איב כפרה כלל ואם חז"י תא ש"י בעם הכחונה וסרי שגרעש שמש זה אינו דחא דלא לא מלאה רק טל עד שלה כבוקר חולין לאח"כ וגם אפי' אם ח"ו ה"י באה לעטרע איב השכרה כמבואר ברמ"א ז"ל ס"י [קפ"ה] העם הפ"ז יכפר ויסלה לכל העם בשגנה :

ס"ג

שאל"ד אחר שא אשה והוסף לה מן דילי איה סך משהי"ם ובכתב כחונותה שגם לאחר משהי"ם יחזיר כל הכחונה והוספתה לירושם אם זה ה"ו רבית כיון שאינו נכתב כחונותה אפ"י מחייב להחזיר גם לאחר משהי"ם וז"ל רק כהנאה וגם כיון שאינו כחוקן חז"ל ה"ו רבית ורק מה שמחייב מכת החיקון לא ה"ו רבית ולא מה שלא חקנו :

שאל"ה אם מותר לבת ישראל ליקר במלפנא כדלך סולמ"ס כמות זולתו :

דג"ד ערס נשיב עיקר השאלה הקדים שחי הקדמות האחת אם כי נכתב דבר"י הפוסקי' אסור להקדו בדרכי האשמות אין כוונתם ח"ו להקל בכבודם כי אדרבה הוהירונו מא"י לכבד שרי המרינה ויבטי' ואפי' האשמות שכתביו שולט עליו למחר בדרך נשיה גדולה ואכר"י המה המרינה ע"פ חז"ל אחר הולילו הברור' יא"ש משם והי"ו כרום המעלות בלא פתח אצ"ס הוהירונו יא"ש חתעב מזרי ולא להקל בכבודם מתחת שגהה מאלר"ס ק"ו האשמות שאנו חוסים בללם ונתן לו הש"י חן כשעיי"ס להקל עולם חשליט והמה פורטי' גפיהם עליונו שמלמדו מברעש פועלי און וספה אהבני חמד ומכבדי תורה יללם השם משכרתיס העוב טור"י עליונו לכבדם ולרוממם ולכן אין כוונת הפוסקי' הג"ל להקל בכבודם ח"י ולא נלשונונו להמנע מברתינו אחס וחלררע גדולי התכמיב החסידים ה"ו צבית התלך ושריו חתיד כמו ר' אבהו ור' יהושע כי קיסר וכמו שמואל ורבה כידע מהתלמוד ורק ר' הקב"ה ר"ה ליתן התורה הקדושה לארץ וס"ב על כל האומות ולא רע ולא קבלו רק ו' מלות ב"ב ולאנו כי קבלנו הוהי"ק טלה חרי"ג מלת אלו (מכוונים) [מתייב"ס] לפמרה ולאומות און נעש"ס על קיום חרי"ג מלת כי מתחלה לא קבלו אבל ישראל נעש"ס בעבדם אחת ממלת ה"י מהחרי"ג מלות ובחאמר הכחונה רק אחת"ס ידעתי מכל מהי"ם ע"כ האקודר עליכס אכ"ע ולכן כללל אהררות הטרעה שגריקת עלמו מנאות ומגיולף בהרבה נדרים ולא נלמד מהאומות ללכת כ"ו כדרכיהם כי המה לא נלסו ולא קבלו עליהם לעשות נדר לה"י מלות אבל ככל"י חרי"ג מלות נלסונו נדר לשא"י מלות וסגרו כפי"ס ללא יתשב להשוכר ולכן אלו מוהרי"ם גבדו מעשרות ומגא"ה אבל האומות אין מתייב"ס גבדו. י"ס להסביר הדבר ע"פ דברי הש"ס צב"ה שאמרו לא נכתב החוסה לישראל רק מפני שהם עובי הי"ו כשכבדם המה קשים בחיות ולכן יתנה הוהרה לשכור קוב שכבדו כלאהרות וגדרות מיתות נלסונו ומגיולף וז"ל וכדומה כ"ו לשמור דרך המלו"ע כי המה כשכבדם עליונו לעשות לזם נדרה הסורר

תשובה באמת לפי המבואר במדרכי פ"י מליאת האשה חז"ל שמן דעת הא"ש שרועה לישא וליתן כ"י פ"י הר"ב ר' שמואל בר כדוך מיהו לא ה"ו רבית כיון שאם ה"י מנרע חיד ה"י לרין להספק שליט אבל כ"א שחלוה ברבית לא ה"י נתון אח"י ידענו לו הזמן וה"ו אבר נטר ל"י עכ"ל. ה"י דכל עיקר העפעס ה"ו מתחת שא"ה אינו אבר נטר כלל שה"י אפילו חיבך ה"י מחייב האוספת א"ה נירעה לא ה"ו אבר נטר ואיב לא הכריז כלל חיקון חממים. ס' אחת שבמהרי"ם כתב בלשון שחקני חממים

ליך בדרכיהם חבלי עשו נדדים לערוה ונאחו וגזל כי אין מופרשים מקבנם מתחת קענע העוזה ודברים אלו לתשומת ימיה אכל חי אין כבוד האומות קל בעיניו כי מכירים אנו שוכחם אשר אחת ובהקשר די אחת בנאלתנו גם שמים המנו שלם כמחאר בכל ספרי רמ"ל. שנית לריך להקדים כי כל דבריו אינם לא להורות ולומר לשם כן הוא דהיינו אכל אין לכפוש בחוקה ואפי' לא בהרפת דבר רק עדי יישו הדבר לפני שרי המדינה והמה יורו מה לעשות להצטרך וכל דבריו רק להמקבל עליו עול תורה ברצון ורק דורש האריך הדין נוטה ועל זה כתבנו דברי בתשובה זה החלי :

תשובה נודר מנואר בש"ס ושפוקים לאיסור הדלוא לא תלכו בתוקפיהם מפרשים בחוספתא הובא ברמב"ם במין המלוא בליח למ"ד וגם בספרו יד כחב וז"ל בש"ס מה"ל עובים ה"ל א' אין סולכין בחקות העובים ולא מדמין להם לא במלבוש ולא בשאר ויכולה ביה שגמאר ולא תלכו בחקות הגוים ונאמר כי הכל בפנין אחד הוא מזכיר שלא ידמה לכן אלא יהיה הישראל מובדל מהן וידוע במלבוש ובשאר מעשיו כמו שהו מובדל מהן במדעו ובדשיותו וכהיא ואבדיל אחסם מן העמים לא ילכש במלבוש המיוחד להן ולא יגדל ילצה ראשו כמו ילצה ראשו לא יגלה מן האדוין וייתן השעור בלמלע כ"י עד וכל העושה א' מאלו ויכולה ביה לוקה עכ"ל וכ"כ הש"ע י"ד קט"ח ובהרי"ק ז"ל כבוד בדבר ששואין האומות לענין שכן ונאחו או לפרעות מורכך הגניעות הו בתוקפיהם והטעם שרש הדבר שהבאר ביה ויב"ש הבדילו מן העמים ונתן לנו מהייק בתרי"ג מלוח ולהאומות רק על עריות כדוע מאמרים לקבל יומר ולכן האומות אינם מזהירות רק על עריות כדוע מאמרים ז"ל בתנייה ש"כ אכל עניני חילוקי העריות משנים המה מיישראל כדוע וגם על דבר הגורם פירוש ניואף לא נגזר עליהם ומלינו לשמור מה"ל זה משום לניעות העובר והלך במלבוש הפריעות עובר לאו ולא תלכו ומלקין אותו ומיישראל ז"ל אכל לא נחטין להתדמות לעובים מוחה כוונתו דוקא בלא כוונתו רק משום העולת המושל בדרכ יתיר כוונתו יב"ד דהיי הרושע נושא מלבוש כדרכ הרופאים דאין כוונתו רק לגביי מוחה אכל לא אף כוונתו רק לריך שכן או כדי להתנאות בפני הכריות בזה עלמו מחדמה להטכ"ס שגם המה ששים לשם פריעות וסוף וברור איסור. והיא ראיתי למעשה שרואה להשיג על מהייק ולומר דעת הרמב"ם והש"ע דלא כוונתו הן אחת דתשומת הרעיה הוא כדברי מב"ט דלא כחכ"מ"ל [בש"ס קט"ח] להחיר רק בלא העובים ששים לתועלת מחון ולא לשכן ופריעות משמע דלא העובים ששים זה תמוס שכן או פריעות איסור לתקרא והרואה בתהייק דמשיא דעת הרמב"ם ז"ל לדעשו וגם הבית ז"ל כיב בלא אינו מחטין להדמות מוחר אפי' בדבר ששואין משום שכן כמו שפור קומי והגב הבית ז"ל מחך בזה ק"ו החו"ס ז"ל בתיק ס"פ מרובע שהקשו החו"ס דלמח תחירו ל"י ראובן לספר קומי ומחך הבית דלמח הוא דוקא בלא להתדמות והמה לא בלא חיו להתדמות עושה ובאמת לפע"ד החו"ס ז"ל הקשו פס"ד לפי שייחם שהיה מפרשים דתשומת קומי ה"י גזרת ותקנת חכמים כמו שמופ"ש בדרכים בבין ולב"מרה קשה לומר התקנה הא איסור מהיה לספר שלא לריך בתוקפיהם וכמו שפסק באמת הרמב"ם ז"ל דלוקה מהיה ופירשו החו"ס דהתקנה ה"י שגם אכל לא יטוין להתדמות לעובים דלא מוחר מהיה איסור מפני התקנה ופי"ו ספיר הקשו דליכ האך המירו ל"י ראובן לספר קומי סגם שאיט מחטין לדמות לעובים מהיה איסור מפני התקנה ופי"ו חירלו סג דעל קרובי מלכות מתחלה לא גזרו שכיפ מדברי החו"ס והבית מההייק ז"ל ובניי המבואר בפשיטות שכל הנא דס"ל בדאין כוונתו להתדמות מוחר ז"ל מדברי הקרות ספר ג"ל תורה ל"י ראובן לספר קומי סגם שאיט מחטין לדמות מלכת בדברי העובים ומלהתדמות להם לא במלבוש ולא בשאר ולא כיוולא ביה תמידי ולא תלכו בחקות הגוים ונאמר בתוקפיהם לא תלכו ולטון ספרי בנישמות שלהם ובדברים ובתוקפיהם להם כגון ערטיירות וקריקוליות סגם מיני מושכס כ"י הכל הוא בענין אחד מזהיר שלא ידמה לכן אלא יהי' מובדל וידוע במלבוש ובמעשיו כמו שהו מובדל בדשיותו וכהיא ואבדיל אחסם מן העמים לא ילכש במלבוש המיוחד להן וכ"כ אלו קבלה ביד חכמים שכן ה"י מנהגם והמיוחד להם ככללים בפסוק ובתוקפיהם לא תלכו וכן כל שארי

מחוקי פי"ו שנתו חכמים ז"ל לוקה עכ"ל משמע דאפילו אינו מחטין לדמות דליכ (לא) [למה] אחד וקבלה ביד חו"ס והלא אכל אינו מהבין לדמות מוחר ואכל מחטין לדמות דליכ ע"כ איירי שמתב"ס כן אינו שס"ל להמביע ז"ל שאפי' אינו מחטין להדמות איסור וליכ אפילו אין העובים כעמ האלכ"ס כן איסור מלך קבלה חכמים שהאומות הראשונים עשו כן לתק ואיסור לישראל לילך בדרכיהם. היואל לנו מזה שההלכות במלבושו זלחנו בדבר שיש בו לניעות ופריעות עובר על לא לוקה מהיה ואפילו אינו מחטין לדמות לעובים ואפילו ניכרם ביהר מלבוש"י שהיה יהודים ורק מלבוש אחד של פכיים שמורה על מניעה הגניעות עוברת על לא דכ"כ בדרי' הר"מ ז"ל בשם החוספתא וז"ל שלא תחמה האויל ויולאך בלרגמן אף אזי יולא בלרגמן האויל ויולאך בקלוסין אף אזי כ"י שדברות הללו דברי שכן ונאחו הם ולא בללה חלק יתקב אלא דברי ישראל ודרכם להיות לנשים במשפחה ועניים יישו ארך ולא לפנות אל הרבנים כ"י עכ"ל ה"י דרך הרבנות למוד כדרך ששואין האומות לשכן נמי איסור אפילו אכל שארי מלבושו הוא בשארל ממש מי"מ איסור וכן משמע בדברות מהך דכרבלה ומכ"ו מהרי"ק ז"ל בתש"י הג"ל פ"ה דלמח בש"ס ברבות כ"י פ"ה ז"ל כי הא דבר אלא ב"א חו"י להט"ו כותיה דהו"ס לבש"א כרבלה בשוקא סבר דנה ישראל היא ק"ו קרש"י מניה אלא"י מילתא דכותיה היא שיימיה ב"י מה"ל ז"ל מה שכן א"ל מחון ז"ל מחון מחון ד"י מה"ל ז"ל מה שפליה ונאחו לפי הנה"ל דרך הכרבלה לבר ה"י נראה לו לנשים פריעות אכל בשאר"י מלבוש לא דוקא אכל המה כדרך היבדים דלא"י הג"ל שראה אשה לנשח בגדי נכרי מוקפיד בש"ס רק אכרבלה משמע שלא הכיין על יתר מלבוש"י וכ"כ משמע הלשון מש"י ז"ל שארי חילו המתחייב הייחי משכח מחתן והיינו שבמתנות ה"י מחרה שהיה עובים ממש ביהר מלבוש"י רק מחמת זכירות המסיג על המלוא סבור שהיה יהודים בשאר מלבוש"י ורק בכרבלה האלכה בפריעות ולכן אחד אלו המתחייב ה"י ניכרם לו לעובים ממש ביהר מלבוש"י ח"י מוכח במלבוש אחד נמי עובר מהיה דאל לא ה"י איסור תורה לא ה"י רשאי לבושה בשוק משום זכירות המסיג על המלוא סבור שהיה והיינו לא דלא איסור כמובאר שם ח"י דאפילו במלבוש אחד של נכרים שאינו של לניעות עובר מהיה ופי"ו נאמר אין חולקין כבוד והאי ככללים דלר"ייתא שפסוקים אפילו בשוק ומשיה קרש"י ר"א לא כרבלה מיכס ואין לומר דכ"י סולכות במדינה לשניי איכ לא נכלל בלאו דתקופיהם בדמחם הדין עם מחיבת דלון לנו רק מדינה ומדינה מהנהגה ויחור מחן מובאר ב"י הרשב"א ז"ל המדו"ס ח"ר ס"י ז' למען נילוח שכותי שאפילו אכל עכשוו התנהג כן למי שהיה עובים איסור איסור ישי"ש. ואך בלמח אין אלו לריכס לז"י ויעשו בניבורי כתייה אכל מיה ז"ל במההירין שגם שם לא הלכו במלבוש פריעות כזה ח"י וכפי ששמעתי אז לא נמלחם בכל מדינה ונאחו שום אשה תשובה לריך לעצמה ופריעות נכריה רק איזה מנקלי העם פשוטי העמך והיו לקלם ורק בעושר מקרוב כשחרכב המנהג הזה מן האפקוריסים ולכן ח"י לא ע"י נאמר שבוחר גם לגשי מדינתו לנאחו כן והאיסור במקומו והשבר לוקה מהיה ולכן מדמה"ק איסור לריך אפילו בדבר אחד פריעות כדרך העמים :

סימן לא

דגה הביי ז"ל [בסיים קט"ח] כחב דכל [בתולה] שלא פסקה פעם אחת מלראות [מיתן] חליקין ב"ס (גד"ל) [בנתיים] וכה"ל ר"א מהספתא דר"א שם [כ"ס לריכס בדיקה מן מנחלה] שמי' עובדין והבין הוא ז"ל כיוונם הכרייהא דכל אשה שראתה ב"פ מיה לריכס בדיקה ששפרת מן מנחלה משום דחליקין ב"ס בתוליה וכו' ר"א מ"ג א"ס [נדה י"א ב'] דלמח ליש אלא שלא פסקה וכו' ע"ס ומכ"ו החו"ס דנותקין לדמות לדמות לעובים מהיה איסור שכה ואף לדליקין לכוון נוחיין רק ב"מ חילין מ"מ למען שלא ילחיקו בדוחה מ"מ כיון דחייבין לריכס בתולה שחולקין בבחולין ילוח לכל הבחולות דמילתא דליש אלא רמיה ע"כ חורף לשון ב"מ ונאמת לכאורה דמחויב דבריו מח"ל מר"א דבמספתא קמי' בפירוש מן מנחלה דמ"י סבורין ה"י דוקא הך בתולה שמי' עורקין הוא דחליקין בד"ב וכו' קשה דהא ק"ו בדריקה ע"כ מיירי בדריקה שפורה ויירי בשופעם דקתני כה"ל בתוספתא וכו' [שפורה] [שפ"ט] לריכס בדיקה וכו' ר"מ ממחיר כדברי ב"מ (שאר) [שאר] ראו"ו וכו'. אלא"ה דלא למען רמיה איירי כלל רק